

UJ KELET

FÜGGETLEN NAPI LAP

Alapító főszerkesztő: Dr. Marton Ernő

4 SEKEL (érték: 100 forint) 6 OLDAL TEL-AVIV, 1981 OKTÓBER 14., SZERDA 10.109. sz.

MUBARAK:

«A közelkeleti béke az Izraelre gyakorlandó nyomástól függ»

„Önrendelkezési jogot kell biztosítani a palesztinoknak és visszaadni Kelet-Jeruzsálemet az araboknak” — Zavartalanul bonyolódott el az egyiptomi népszavazás

Kairó (—). Egyiptomban tegnap zavartalanul folyt le a népszavazás, melynek célja volt Chusni Mubarak elnöki jelölésének jóváhagyása. Mubarak ma teszi le az elnöki esküt.

Csak a Kommunista Egység-párt jelentette be, hogy tagjai Mubarak ellen szavaznak. Még az ellenzéki Szocialista Munkáspárt is — melynek vezetői közül néhány letartóztatásban van — közölte, hogy Mubarak mellett szavaz.

Egyiptom 43 millió lakosa közül csak 12 millió rendelkezik választójoggal. — Dzsafel Numeiri, szudáni elnök is résztvett a népszavazásban, külön egyiptomi engedéllyel, elismerésként, amiért Szádát támogatta.

Mubarak, tegnap, az uralmon lévő Nemzeti Demokrata Párt hivatalos lapjának adott nyilatkozatban azt mondta, hogy

„tartós közelkeleti béke attól függ, hogy az Egyesült Államoknak milyen mértékben sikerül presszionálnia Izraelt. Tartós békének magában kell foglalnia a palesztinek önrendelkezési jogát és Kelet-Jeruzsálem visszaadását az araboknak”.

Ugyanakkor hangoztatta Mubarak, hogy kötelező érvényűnek tartja a maga számára a Camp David-i megállapodásokat és tovább halad a békefolyamat útján.

A továbbiakban azt mondta, hogy Egyiptomnak szüksége van erős ellenzékre, mert ez a demokrácia alapja, azonban erős kézzel fog lesújtani a szélsőséges muzulmán és baloldali csoportokra, amelyek meg akarják dönteni a demokratikus rezsimet.

A kairói repülőtéren tegnap két bomba robbant, amely megsebesítette a biztonsági szolgálat három emberét, valamint az egyik repülőterit alkalmazottat.

Későbbi jelentés szerint az egyik sebesült — a polgári alkalmazott — a kórházban meghalt.

A bombák két bőröndben voltak, melyeket a máltai légierő társaság gépéről vettek le. A gép a líbiai Tripoliból érkezett, minthogy azonban később, sőt az időzített bombák robbantak, mielőtt még a bőröndök bekerültek volna a váróterembe.

Egyiptom Líbiát teszi felelőssé az ügyért.

Az egyiptomi biztonsági hatóságok tegnap, a kairói Gizeh-negyedben, tűzharc után elfogták az aszjudi zavargások két szervezőjét, valamint három más személyt, akik fanatikus muzulmán felforgató szervezethez tartoznak. A hatóságok tovább keresik az aszjudi zavargások három más szervezőjét.

Abu Razale, egyiptomi hadügy-

nyel bejutni a katonai parádéra, illetve, hogy hogyan sikerült Iszlambulnak saját embereit, akik nem voltak katonák, feljuttatni az autóra. Abu Razale hozzáfűzte azonban, hogy ez nem volt túl komplikált, mert a felvonulásban résztvevő csapatok már napokkal előbb nyílt területen táboroztak.

Mint smeretes, a hadnagyi rangban lévő Iszlambuli szabadságolt három katonát, és helyette saját embereit juttatta fel az autóra, amelynek parancsnoka volt.

A merénylők tüzelése 80 másodpercig tartott. Ezalatt hatvan puska- és harminc gépisztolygolyót löttek ki, és négy kézigránátot dobtak el, közülük kettő nem robbant.

Újabb sztrájkok Lengyelországban

Varsó (—). Néhány lengyel városban, összesen mintegy tízezer munkás sztrájkot kezdett, tiltakozásul az élelmiszerhiány ellen. A Szolidaritás vezetői hétfőn felkérték a munkásokat, hogy ne sztrájkoljanak és tegyék lehetővé a szervezet vezetői számára, hogy tárgyaljanak a kormány képviselőivel az élelmiszerhiány problémáiról — az említett munkáscsoportok azonban figyelmen kívül hagyták a felszólítást.

A lengyel kommunista párt központi bizottsága mára tervezett ülését elhalasztották.

Laptudósítók rámutatnak arra, hogy Kania főtitkár mintegy tíz napja nem mutatkozott nyilvánosság előtt és nem tudják, hogy hol tartózkodik. Olyan hírek keltek szárnyra, hogy a központi bizottság el akarja mozdítani megbízásából.

Időközben a Szovjetunió újabb

Egyiptom és Amerika elutasítja a szovjet vádakat

Moszkva (—). A Szovjetunió azt hangoztatja, hogy az Egyesült Államok kapcsolatos események befolyásolják biztonságát és így éber figyelemmel követi ezeket a fejleményeket.

A Kreml által kiadott nyilatkozat szerint „a Szovjetunió közelkeleti érdekei forognak kockán”.

A szovjet nyilatkozat éle feltelezhetően az Egyesült Államok ellen irányul, mely — a szovjet állítás szerint — Szádát halála után, flottamozdulatokat hajtott végre a Földközi-tenger keleti részén.

Egyiptom a leghatározottabban elutasítja azokat a szovjet vá-

támadást intézett a Szolidaritás ellen. A Pravda tegnap azt írta, hogy a Szolidaritás hatalomátvétele törekszik, „amit nem tűrhetnek a népi demokratikus országok”.

Nem változott az USA álláspontja a PFSz ügyében

Reagan amerikai elnök és Haig külügyminiszter tegnap ismételt hangoztatta, hogy az Egyesült Államok nem hajlandó tárgyalni a PFSz-szel mindaddig, — amíg az el nem ismeri Izrael létezési jogát.

Reagan hangsúlyozta, hogy nem történt változás az USA álláspontjában ebben a tárgyban, s az ugyanaz maradt, mint a Ford és Carter kormányzat idején.

dakat, melyek szerint, az Egyesült Államok beavatkozna Egyiptom belügyeibe. Kairó ugyanakkor azt hangoztatja, hogy Moszkva akarja hatalmába keríteni a Közelkeletet. Az egyiptomi külügyminisztérium rámutat arra, hogy Egyiptom és az Egyesült Államok közötti együttműködés és barátság kölcsönös megbecsülésen alapszik. A Kreml nyilatkozatának célja beavatkozni Egyiptom belügyeibe — hangoztatja az egyiptomi külügyminisztérium.

Az amerikai külügyminisztérium szövegét azt mondta, hogy a szovjet vádaskodás nem egyéb propagandánál és válasza sem méltó.

Háborus feszültség Szudán és Libia között

Egyiptom készen áll a beavatkozásra Szudán oldalán

Nyugati megfigyelők szerint Szádát meggyilkolása óta háborús veszélyig éleződött ki a helyzet Egyiptom—Szudán és a közös ellenség, Libia között. Erre utalnak az érintett országok vezetőinek nyilatkozatai.

Dzsafel Numeiri szudáni elnök tegnap Kairóban bejelentette, hogy Egyiptom és Szudán megerősítette katonai erőit a líbiai határon. Numeiri azt hangoztatta, Gadafi támadást készít elő Szudán ellen, ugyanakkor azonban arra is figyelmeztetett, hogy készen áll preventív háborúra Libia ellen, azzal a céllal, hogy a hadszíntér Líbiában legyen.

Kamal Haszán Ali, egyiptomi külügyminiszter, a Monte Carlo-i rádiónak adott nyilatkozatában azt mondta, hogy

Egyiptom minden szükséges lépést megtesz — katonai beavatkozást is beleértve —, ha háború törne ki Szudán és Libia között.

Az említett nyugati megfigyelők tegnap azt mondták, hogy minden pillanatban kitörhet háború Szudán és Libia között.

Egyben arra is emlékeztetnek, hogy az amerikai 6. flotta egysége a líbiai felségvizek közelében hajóznak és Kairóban és Char-tumban egyaránt magas szintű amerikai katonai delegáció tartózkodik.

A damaszkuszi rádió tegnap azt jelentette, hogy „Numeiri —

NIXON AMMANBAN

Amman (—). Richard Nixon, volt amerikai elnök tegnap, Szaudiából Ammanba érkezett, ahol Huszein királlyal tárgyalt.

Huszein kijelentette, hogy nem változott kormánya álláspontja a Közelkelet ügyében és Jordánia elutasít minden amerikai kezdeményezést a Camp David-i megállapodások keretében.

Amman véleménye, hogy el kell ismerni a PFSz-t a palesztinok kizárólagos törvényes képviselőjének. Jordánia továbbra is kitart a rabati és bagdadi határozatok mellett és nézete szerint csak akkor lehet béke a Közelkeleten, ha biztosítják a palesztinok teljes nemzeti jogait.

Haig élesen reagált Ford és Carter volt amerikai elnökök nyilatkozataira, akik Szádát temetéséről hadatérőben, a repülőgépén adott közös interjúban azt mondták, hogy „Amerikának előbb-utóbb fel kell vennie a kapcsolatot a PFSz-szel”.

A PFSz — hangoztatta Haig — jól ismeri az amerikai álláspontot azzal kapcsolatban, hogy milyen körülmények között csatlakozhat a békefolyamathoz. Ez az álláspont nem változott. Az Egyesült Államok felfogása, hogy a PFSz-nek hivatalosan el kell ismernie Izrael létezési jogát, biztos és védhető határok között, mielőtt tárgyalni lehetne vele.

A KÖZGAZDASÁGI NOBEL-DÍJ

Stockholm (—). A svéd Tudományos Akadémia James Tobin professzornak, az amerikai Yale-egyetem előadójának ítélte oda az idei közgazdasági Nobel-díjat.

A 65 éves Tobin a tizedik amerikai, aki ebben a kitüntetésben részesül, amióta, 13 évvel ezelőtt, elhatározták közgazdasági Nobel-díj kiadását.

A díj összege két és félmillió izraeli shekelre felel meg.

iroda azzal vádolja Washington, hogy „fokozza hisztérikus propagandahadjáratát Libia ellen”.

Abu Baker Junisz Dzsaber líbiai vezérkari főnök tegnap Belgrádba érkezett. Jugoszláv hivatalos jelentés szerint különböző katonai létesítményeket látogat meg.

A Közöspiac folytatja a békekezdeményezést

London (—). Lord Carrington angol külügyminiszter, a Közöspiac miniszteri bizottságának elnöke, tegnap bejelentette, hogy a Közöspiac külügyminiszterei követelik minden lehető segély megadását Egyiptomnak.

Közölte Carrington azt is, hogy a miniszterek elhatározták az európai békekezdeményezés foly-

tatását, a velencei határozat értelmében. A miniszterek megemlékeztek a szauidai béketerv fontosságáról, azonban Carrington megjegyezte, hogy az európai országok „nem fogadhatják el a terv minden egyes cikkelyét”.

A terv további tanulmányozása céljából Carrington két-három héten belül Riadba megy.

Árját támogatja a szauidai béketervet

Tokió (—). A japán kormány titkára tegnap azt mondta, hogy Jasszer Árját kijelentései az Izraellel való konfliktus ügyében, közlése hozták a PFSz álláspontját Japán felfogásához.

A japán kormány titkárának nyilatkozata azzal kapcsolatos, hogy Japán parlamenti képviselők, akik jelen voltak az Árját tiszteletére rendezett banketten, azt mondták, hogy Árját közzölte, hogy támogatja a szauidai béketervet, s azt tárgyalási alappal tekinti.

Zsidók tüntettek

a Legfelsőbb Szovjet épületében

Moszkva (UPI). Zsidók mintegy 25 főnyi csoportja, tegnap csendes tüntetést tartott a Legfelsőbb Szovjet (a szovjet parlament) épületének fogadótermében.

A tüntetők azt követelik, hogy a hatóságok szüntessék meg a zaklatásukat, illetve tegyék lehetővé számukra zsidó és egyéb tudományos tárgyú szemináriumok megtartását és héber tanfolyamok rendezését. A csoport tagjainak egy része már éveket ezelőtt beadta alijakérelmét.

A tüntetők mintegy két órán keresztül tartózkodtak a Legfelsőbb Szovjet épületében, majd elvonultak.

Reagan az AWACS-ügyletért

Washington (—). Reagan elnök ismét felszólította a Kongresszust, hogy ne hiúsítsa meg az AWACS-ügyletet. Azt hangoztatta, hogy a korszerű felderítő- és riasztó-berendezés eladása után, diának most, Szádát halála után, még fontosabb annak bizonyítására, hogy Amerika támogatja a „mérsékelt közelkeleti arab államokat”.

Ma tartják a szavazást a képviselőházban, ahol a jelek sze-

Ez a terv „elismeri Izrael létezési jogát” — a szauidaiak által meghatározott feltételek mellett.

Ászád a Camp David-i megállapodások összeomlására számít

Damaszkusz (—). Chafez Ászád szíriai elnök, aki hétfőn nyilatkozott Szádát meggyilkolásáról, azt mondta, hogy a Camp David-i megállapodások összeomlására számít Szádát halála következtében: „Szádát halálának személyi vonatkozásai nem fontosak, és nem is foglalkozom velük — mondta. — A múltban is vártuk a Camp David-i megállapodások felbomlását, most azonban még jobban hiszünk, hogy azok értéktelen papírdarabbá válnak”.

HALÁLOS

KÖZLEKEDÉSI BALESET

Tegnap délelőtt az Arava-országon közlekedési szerencsétlenség áldozata lett Szonja Spector 4 éves kislánya.

A kislány az apja által vezetett autóban ült. Az apa a 71-es kilométerkőnél elvesztette uralmát a volán felett, a kocsit felborult és a kislány életét veszítette.

Az apa, a kislány édesanyja és bátyja megsebesült.

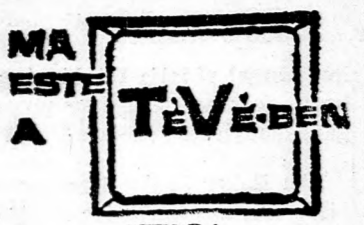
Fájdalommal közöljük, hogy szeretett férjem, édesapánk, nagyapánk

BRAUN GVI (FERI)

Szatmár — Akkó

hirtelen elhunyt. — Temetése ma, szerdán, október 14-én, délután 1 órakor lesz az akkói temetőben. — Autóbusz indul délután 1 órakor a gyászszertől, rehov Herzl 19/A.

A GYASZOLÓ CSALÁD

SZUKOT FĚLŰNNEPE

- 17.30: „OROSZLÁNOK JERU-ZSÁLEMBEN” — Smuel Huppert regénye alapján készült film, amely az egyesített Jeruzsálemben játszódik le a hatnapos háború után, s antik fotó-ek történetét meséli el. Szereplők: Arje Eliász, Bászám Zuámot, Gideon Singer, Jacques Kohén, Reuven Schaeffer és Chájim Bánáj.
- 18.15: SZUKOTI DALOK
- 18.32: JOE ÉS BARÁTAI — „Születésnap”
- 19.00: SPORT
- 20.00: RÖVID HIREK
- 20.03: A SZERELEM HAJÓJA — A sorozat újabb filmje
- 20.53: Kirándulási tanácsadás
- 21.00: MABÁT HIRMAKAZIN
- 21.30: MOKÉD
- 22.00: „HOGYAN ISMERKED-JÜNK MEG LÁNYOK-KAL?” — Filmkomédia, amelynek középpontjában egy félszeg fiatalember áll, aki New Yorkba érkezik és szeretne megismerkedni lányokkal. — Fősze replők: Fred McCarren, Desi Arens jr. és Bess Armstrong.
- 23.35: Egy mondat a Szentírás-ból. — HIREK. 1981. okt. 7. szerda. 5742. Tisri 9.

ISKOLATĚVĚ

- 9.00: Bábjáték
- 9.25: Rajzfilm
- 9.55: Telepele
- 10.15: Az idő-alagút
- 11.15: Az eladó csillagok
- 16.00: Mire fel?
- 16.30: SZABADEGYETEM

1981. október 14. szerda 5742. Tisri 16.

I. MŰSOR

- 7.07: Reggeli koncert. 11.30: Szabadegyetem. 12.05: Kamara-zene. 13.00: Könyvű és klasszi-kus. 14.10: Gyerekeknek. 16.05: A Tel-Aviv-trio műsora. 17.35: Oléknak. 20.05: Szabadegyetem. 20.35: Talmudlecke. 21.05: Roszini: „Az olasz nő Algírban” című operája. 0.10: KamaraZene. 1.10: Hátikvá.

II. MŰSOR

- 8.10: Reggeli zenés magazin. 12.05: A dolgozóknak. — 12.30: Héber dalok. 14.10: Szórakoztató műsor. 16.10: Rádióvíta. — 17.10: Fejtörő. 18.07: Közgazda-ság. 19.45: Sport. 20.10: Folklor műsor. 21.05: Jazz. 22.05: Am Jiszráél Cháj. 23.05: Jó éjt Jeruzsálemből. 1.10: Hátikvá.

APRÓHIRDETĚSEK

- VESZUNK ALKALMLAG varrógepeket jó áron. 03-833716.
- SMUEL MINDENT VESZ, frizside-reket, bútorokat, órákséget felszamola-sokat 825510 és este 597801.

A BUDAPESTI NĚPSZABADSÁG:

»Nincs tárgyalnivalónk a lengyel Szolidaritás rossz uton járó vezetőivel«

A magyar kommunista párt központi lapja szerint a Szolidaritás főcélja a rendszerváltás előkészítése

A magyarországi sajtó — a Népszabadság is — eddig viszonylagos megértéssel kezelte a lengyel problémát, illetve a Szolidaritás szabad szakszervezet tevékenységét és célkitűzéseivel kapcsolatos híryanagot. Most fordulat történt. A lap vezércikkét szentel a problémának és nagyon élesen fogalmaz.

Meg kell állapítanunk — hangzik a vezércikk —, hogy a Szolidaritás tévesen értelmezi a munkások és a dolgozó parasztság igazi érdekeit és nem ennek jegyében politizál. Igazi célja a rendszerváltás előkészítése. Taktikai célból talán elismeri a párt vezető szerepét, de valójában a párt alternatívája szeretne lenni.

Ezután arra utal a vezércikk, hogy Gáspár Sándor, a magyar országi szakszervezet központjának főtitkára levelet intézett Walesshoz, mert párbeszédet akart kezdeményezni.

A Szolidaritás főtitkára válaszolt is Gáspárnak, és ebből a válaszból kiderült, hogy „nincs tárgyalnivalónk velük” — írja a Népszabadság.

Ezután így folytatódik a vezércikk: A Szolidaritás arra szólította fel a népi demokráciák országainak szakszervezeti tagságát, hogy kövessék a példájukat. Nos, ezt mi — önmagunkra vonatkoztatva — a magyar belügyekbe való illetéktelen beavatkozásnak minősítjük.

Mint már hetekkel ezelőtt je-

lennetünk. Magyarországon volt némi hatása a Szolidaritás tevékenységének. A munkásság — és különösen a parasztság — sokkal jobb helyzetben van, mint a lengyelek, de élelmiszerhiány helyett a szabadság hiányára pa-

naszkodnak Magyarországon, s különösen az ifjúság soraiban érezhető az erjedés folyamata. A közeljövőben — október 23-án lesz 25. évfordulója a magyarországi forradalomnak, amelyet a budapesti sajtó természetesen ellenforradalomként emleget, s most igyekezik a rendszer elejét venni annak, hogy a negyedzázados évforduló alkalmat adjon a lengyelekkel való bármiféle rokonszenz kifejezésére.

Glemp érsek a társadalmi megbékélés jegyében szónokolt

Jozef Glemp érsek, Legyenország primása a bidgostyi katolikus templomban szónokolt. Azért ment a lengyel ipari városba, mert annak munkásai sztrájkot szerveztek az újabb áremelések ellen.

A primás beszédében a társadalmi megbékélés mellett foglalt állást és kijelentette:

— A katolikus egyház a lengyel nemzet problémáit globális egységében szemléli és ellene van

továbbra is minden szélsőségeknek. Tárgyalás útján kell megoldani minden nézetkülönbséget. A Szolidaritás mérsékelt szárnya támogatja az érsek koncepcióját, de a szélsőségesek, akik Lech Walessával is szemben állnak, azt mondják, hogy Glemp érsek „a munkásoktól fogadatlán prókátora”, s szavai több kárt okoznak a Szolidaritás szabad szakszervezetnek, mint hasznot.

TEHERÁNBAN

Egyre élesebben támadják Bazargant és nyolc társát

Megirtuk, hogy Bazargan volt miniszterelnök néhány nappal ezelőtt az iráni parlamentben bántam támadta a rendszert, illetve bírálta a rezsim által foganatosított módszereket. Azt mondta, a vérfürdő még egyetlen rendszert sem stabilizált.

Azonnal lehurrogták, nem sokkal később utcai tüntetés volt ellene és úgy tünt, a letartóztatása is küszöbön áll.

Erre még nem került sor, de az utóbbi napokban azt követelik az ellenfelei — a parlament több

sege —, hogy fosszák meg Bazargant a mandátumától. Mesterséges módon csoportot szerveztek, s nem egyedül róla, de nyolc társáról is szó van. Ezekhez semmi köze, de találtak nyolc embert, akiknek vitatható a rendszerhez való abszolút hűsége.

Bazargan félti az életét és a beszéd elmondása óta nem jelent meg az iráni parlamentben.

A legutóbbi jelentés szerint további 82 baloldali kivégzésére került sor statáriális eljárás útján.

MARGARET THATCHER:

»Az IRA nem kap hadifogoly-státust«

Margaret Thatcher a néhány nap előtt Londonban végrehajtott nagyszabású ir merénylet után sajtóértekezletet tartott és kijelentette, hogy az IRA — az ir nacionalisták terrorista szervezete — gerillái a jövőben sem kapnak hadifogoly státust, ha elfogják őket. — Ezután is a közbüntényesek

között lesznek majd börtönben, a státusuk nem változik — mondotta a miniszterelnök.

E státuszváltásért folyt az éh-ségstrájk, amely tíz IRA-harcos életébe került.

A miniszterelnök hozzáfűzte: — Az ir terroristák nem fogják az angol kormányt térdre kényszeríteni.

Az El Al minden áron növelni akarja a bevételeit

Jicchák Sender az El-Al vezérigazgatója utasította a nemzeti légitársaság külföldi kirendeltségének vezetőit, hogy tegyenek meg mindent a bevétel fokozása érdekében. Ugyanakkor szigorú utasítást adott, hogy a költségeket ne emeljék és új alkalmazottakat ne foglalkoztassanak. A külföldi kirendeltségek vezetői országos értekezletet tartot-

ak Luddon és ott mondott beszédet a vezérigazgató.

Mind ismeretes, a téli hónapokban csökken a légiutasok száma, s a társaságok világszerte mindent elkövetnek az utastoborzás érdekében. Az El-Al különféle kedvezményes csoportos utazásokat rendez és más vonzó feltételek biztosításával igyekszik majd télen is rentábilissá tenni a járatokat.

A kispolgári házasság újabb komédiája

Chánoch Levin darabja a Kámeri színészeinek előadásában, a Cávta-klub színpadán

Chánoch Levin az egyik legsikeresebb izraeli szerzőnek számít, az utóbbi években lelkes közönsége alakult ki — e sorok írója nem tartozik a feltétlen hívei közé.

El kell azonban ismerni, hogy tehetségesen ír dialógusokat, a színpadi helyzetek megteremtése terén olykor szinte virtuozitásról tesz tanúságot, de rendkívül nyersen, nem ritkán megbotránkoztatóan fejezi ki magát, és ez a tónus távol van az izlésüktől — az iskolát megteremtő amerikai neo-naturalistáktól egészen Chánoch Levinig bezárólag.

Az elmúlt szezonban bemutatták a „Tób szenvedései” e darabját, és annak közönség sikere arra készítette a Kámeri igazgatót, hogy ebben az évadban valóságos Levin-fesztivált rendezzen. Ennek a törekvésnek a jegyében a szezon első bemutatója egy felújítás, a „Szolomon Griff” című kamaradarab, amelyet Levin 12 évvel ezelőtt írt.

Érdekes megismerni a tehetséges szerző zsenijét, amelynek előadása azt bizonyítja, hogy legfőbb erényeivel már pályafutása első, kísérleti szakaszában is rendelkezett. De akkor még esinján bánt a durva kifejezésekkel, sőt van egy olyan érzésünk, hogy azt a néhányat, amely a darabban elhangzik, most írta bele utólag, a felújítás előtt, nehogy túl nagy csalódást okozzon a híveinek...

A darab a kispolgári házasság újabb vitriolba mártott tollal írott kritikája. A címszereplő évek óta beteg, a felesége és az orvos szerelmi viszonyt folytat, majd házasságát lényegül át ez a kapcsolat. De mi legyen a beteg férj sorsa? Előbb nem sokat törődnek vele, de miután kiderül, hogy Szolomon Griff bosszút forraszt és meg akarja ölni őket, eredeti megoldást választanak. Az orvos és újsütetű felesége örökre fogadja a szegény férjet, akit a saját gyermeküként kényeztetnek, amíg aztán minden a visszajára fordul. Az álgyerek megmérgezi a házasságukat, s nagy szerencse, hogy végül jobb belátásra tér, és a nyílt színen meghal.

A színpadon ábrázolt temetési szertartás a zsidó liturgia blaszfémája.

Levinnek az a baja, hogy ide-oda vagdalózik, de mivel kialakult világszemlélete nincs, a mondanivaló hiánya még egy ilyen igénytelen szatírá is tartalmatlanná változtat — a sok érdekes dialógus ellenére.

A Kámeri nagyszerű előadásban hozta színpadra a vitatható értékű darabot. Cháná Roth, Albert Kohén, Jozsef Kármón — a címszereplő —, továbbá Dov Reiser és Reuven Schaeffer nagyszerű színészi munkával próbálják pótolni a mondanivaló részleges hiányát.

Chánán Sznir átgondoltan és jó színpadi dinamikával rendezte az előadást. Poldi Schatzman hangulatkeltő és a zenei humor lehetőségeit jól kiaknázó muzsikát komponált az előadáshoz.

BENEDEK PÁL

Fahmi a Szovjetunió bevonását javasolja

Az egyiptomi változások nyomán a világsajtó számos vezető munkatársa tartózkodik Kairóban és meginterjúvolják azokat az egykori — visszavonult politikusokat is, akik elérhetőek, mert szabadlábban vannak.

Ebbe a kategóriába tartozik Fahmi volt külügyminiszter, aki — mint emlékeztetés —, nem értet egyet Szádát békepolitikájával és lemondott a tárca vezetéséről.

Fahmi egy francia újságírónak a következőket mondotta: — Véleményem szerint az a legnagyobb baja a Camp David-i megállapodásnak, hogy az Egyesült Államok kisajátította magának a közel-keleti elrendezés misszióját. Azt hiszem, a helyes megoldás a Szovjetunió bevonása lenne a békefolyamat kiterjesztésébe, mert ha a két világhatalom garantálná a paktumot, akkor az arab világ „másként gondolkodói” is magukévá tenék annak koncepcióját.

Fahmi nyíltan fejtegette, hogy

a Mubarak-rezsimtől ilyen értelemben vár fordulatot. — Szádát elnököt semmi más nem érdekelté, mint az átnyergelés az amerikai táborba és közben szem elől tévesztette a Szovjetunió világhatalmi súlyát.

Az IZRAĚLI OPERA

Alapította Eddis de Philippe

- Előadások: Tel-Aviv: okt. 14, CIGANYBÁRÓ * Tel-Aviv, okt. 15, PILLANGÓKISASZ-SZONY * Tel-Aviv, okt. 18: DON GIOVANNI * Tel-Aviv: okt. 20: CSÁRDÁSKIRÁLY-NŐ * Tel-Aviv: okt. 17, okt. 24, okt. 31. Haifa: okt. 26, az Auditóriumban * Jeruzsálem: nov. 22, a Binjáné Háumában.

MARICA GRÓFNÓ

Kálmán Imre operettje. Jegyek: Tel-Aviv: Allenby 1, 65727 * Haifa: Kupát Mák-kábi * Jeruzsálem: Káháná, Ben-Náim.

Smuel „Földrengés Szádát e vonalvezetben rámutat egyéniség valami titokta el teljes azoknak e gatti kellő zékkel re szültségét sőbb felolhoz, hogy szabjon m kiderült, h semmit, az dott olyan amelyben valamely lépést, am denkor kö „Gyakor tikusok kö sikerült be dot és lej volt a „bó Begin, ő v volt az, a tette mag anékkül, h követi-e őt „Ugyszó meghódító hozzá épp számitott gondolkozó hallgatásai ges hatást más politit volt: Hítle unió szöve aki halán millió evi ni Izrael maid a Ny zethen, d Valahogy tetni politit kel, akikk mindig sikk ni és sz sziklaként Egyipto és az egé folvamatok dolkodik, mitásba v olyan egy lyét más maga tere lást, enne dett és se képes ugy ó.”

A továb hangoztat álláspont nem egy e lammal k tette ezt, érdekeine álláspont masztjuk kötött b egybefon ta a szov Egyesült dik. Azt két folya egymástó juk magu lenes me kísérlt katonák tozott ese

Lehetsé telezések biztos. A tetésre k semmi se még bizo már nem

Szaudiá hogy az Izrael el kapcsoló csököný

MIRŐL IR A HÉBER SAJTÓ

FÖLDRENGÉS UTÁN

Smuel Schnitzer a Máárviban „Földrengés után...” című cikkében Szádát egyéniségét és politikai vonalvezetését elemzi. Bevezetőjében ramutát arra, hogy Szádát egyéniségében mindenkor volt valami titokzatos, sohasem árulta el teljes egészében szándékait, azoknak egy részét mindig találgatni kellett. Kitiűnő drámai érzéssel rendelkezett, tudott feszültséget teremteni és azt később feloldani. Érzéke volt ahhoz, hogy különböző határidőket szabjon meg, melyekről sokszor kiderült, hogy nem jelentenek semmit, azonban mindenkor tudott olyan helyzeteket teremteni, amelyben vártak valamit tőle, valamely sorsdöntő határozatot, lépést, ami azonban nem mindenkor következett be.

Gyakorlott színész volt a politikuskok között, akinek mindenkor sikerült betölteni az egész színpadot és lejátszani a többieket. Ő volt a „béke hőse”, nem pedig Begin, ő volt a kezdeményező, ő volt az, aki merész ugrással vette magát a viharzó tengerbe, anélkül, hogy hátránézett volna, követi-e őt valaki?

„Ugyszólván egyetlen nap alatt meghódította a Nyugatot, meghozta éppen modorságával: ki számított torok-köszörüléseit, elgondolkodó pipázása, szusszas hallgatásai megtették a hosszas hatást. Nemzedékünk minden más politikusaival szeszélyesebb volt: Hitler rajongója, a Szovjetunió szövetségese, az az ember, aki hajlandónak mutatkozott egy millió egyptomi katonát feláldozni Izráel elleni háborúban — majd a Nyugat fő-támasza a körzetben, demokráta és pacifista. Valahogy mindig sikerült elfelejtenni politikai bakugrásait azokkal, akikkel kellett, valahogyan mindig sikerült bizalmat teremteni és szilárd, elmozdíthatatlan sziklaként beállítania magát.

Egyiptom más lesz nélküle — és az egész Közelkelet is. Aki a feladatosság fogalmában gondolkodik, helyesen teszi, ha számításba veszi, hogy Szádát nem olyan egyéniség volt, akinek helyét más személy betölthetné. Ő maga teremtett politikai elgondolást, ennek értelmében cselekedett és semmiféle utód sem lesz képes ugyanúgy működni, mint ő.

A továbbiakban Schnitzer azt hangoztatja, hogy Izráel arra az álláspontra helyezkedik, hogy nem egy emberrel, hanem egy állammal kötött békét, amely azért tette ezt, mert megfelel nemzeti érdekeinek. „Ezt a határozott álláspontra a Szádát a teóriával támasztjuk alá, hogy az Izráellel kötött béke Egyiptom részéről egybefonódik azzal, hogy elhagyta a szovjet szövetséget és az Egyesült Államokra támaszkodott. Azt feltételezzük, hogy ez a két folyamat nem választható el egymástól és arról is biztosíthatjuk magunkat, hogy a Szádát-ellenes merénylet nem forradalmi kísérlet része volt, hanem csak katonák kis csoportjának korlátozott cselekedete.

Lehetséges, hogy ezek a feltételezések helyesek — de ez nem biztos. A logika arra a következtetésre készít benünket, hogy semmi sem bizonyos. Ami tegnap még bizonyosnak látszott — ma már nem az.

Szaudia az élő példája annak, hogy az amerikai orientáció és Izráel elismerése nem feltétlenül kapcsolódik egymáshoz. Rijad csökönyösen elutasítja a Camp-

David-i megállapodásokat és rövid idővel ezelőtt még dzshádról beszélt Jeruzsálem felszabadításáért. Legutóbb békésebb hangot hallatott, azonban lényeges változás nem következett be politikájában. Ez azonban nem jelent akadályt Washingtonnal való kapcsolataiban. Vajon a Reagan-kormányzat szemére vetette, hogy el akarja gáncsolni az amerikai béke-erőfeszítéseket?

Tisztaban kell lennünk azzal,

Szádát halála és annak várható kihatásai a Közelkeletre, képezték a héber sajtó publicistáinak úgy szólván kizárólagos témáját. Valamennyi lap több cikket is közölt ebből a tárgykörből, azzal a céllal, hogy a lehetőség szerint az ügy minden vetületét megvilágítsák, különös tekintettel az egyiptomi—izráeli—amerikai kapcsolatokra. Ez a kérdés-komplexum minden más problémát a háttérbe szorított.

RÉS AZ EGYIPTOMI HADSEREGBEN

Zeév Schiff a Háárec katonai tudósítója a Szádát elleni merénylet háttérével foglalkozik. Bevezetőjében kiemeli, hogy Ráfáel Ejtán tábornok, vezérkari főnök maga sem tudta, hogy mennyire „a próféta beszélt belőle”, amikor néhány héttel ezelőtt kinyilvánította aggodalmát afelett, hogy megrázkódtatások érhetik az egyiptomi rezsimet. Azt azonban tudta a vezérkari főnök, hogy bármennyire is szilárdnak látszik Szádát uralma, ez nem jelenti azt, hogy nem fenyegeti veszély az elnök életét. Egyiptomban úgy fogadták a vezérkari főnök kijelentését, mintha az kétségre vonta volna a Szádát-rezsim szilárdságát és a vezérkari főnöknek végül „le kellett nyelnie” a hivatalos nyilatkozatot, amely hangoztatja, hogy az egyiptomi rezsim a lehető legszilárdabb.

„Raful nem volt az egyetlen, aki Egyiptomban mutatkozó aggasztó jelekre figyelmeztetett, ha bár ő volt az egyetlen, aki ezt nyilvános formában tette. Szádát közvetlen munkatársai között is akadtak, akik felhívták a figyelmet az ellenzék megerősödésére és merészségére. Ezek közé tartozott Mubarak is, továbbá az egyiptomi belügyminiszter Návui Iszmáil. Ők figyelmeztették Szádát, hogy ha nem fekezi meg az ellenzék, főleg pedig a Muzalmán Testvéreket és más szélsőséges muzulmán szervezeteket, úgy kieszik a gyepől a központi hatalom kezéből.

Szádát azonban rendkívül lassan reagált az ellenzék megerősödésére. Ezt részben azzal magyarázzák, hogy Szádát természetétől fogva nem szerette a gyors intézkedéseket, hanem előzőleg alaposan átgondolt minden lépést. Ezenkívül nem akarta durván megsérteni az általa kezdeményezett és bevezetett demokratizálódási folyamatot. Így egy más után halasztotta el az ellenzék elleni intézkedéseit.

A merénylet végrehajtása azt bizonyítja, hogy az egyiptomi titkosszolgálat kiértékelése nem volt helyes és 1536 letartóztatás nem volt elegendő a merénylet megakadályozásához. Általában az volt a felfogás — nem csak Egyiptomban, de külföldön is — hogy a hadsereg és a biztonsági szolgálat egy emberként áll Szádát mögött és az ellenzék a hadseregben kívül kell keresni.

Valójában még most is fennáll ez a vélekedés, azonban világos, hogy az ellenzék behatolt a hadsereg soraiba is, lehetséges,

hogy Washington hajlandó szoros kapcsolatokat kötni minden olyan arab állammal, amely készen áll arra, hogy meglazítsa kapcsolatait a Szovjetunióval és közeledjen a Nyugathoz. Izráel elismerése nem elengedhetetlen feltétel. Jordánia továbbra is Nyugat-barát arab államnak számít, annak ellenére, hogy egyre merevebb álláspontra foglalt Izráellel szemben. Szíria részeseülhet amerikai támogatásban, ha

kiutasítja a szovjet tanácsadókat. Minden arab állam kaphat amerikai támogatást, anélkül, hogy megváltoztatná álláspontját Izráellel szemben.

Csak Egyiptom volna az az állam, amellyel szemben más álláspont van Amerika? Egyiptommal szemben támasztanak olyan feltételeket, melyeket nem támasztanak már arab országokkal szemben? Feltételezhető, hogy ha Egyiptom letérne a béke útjáról, ez csalódást és elkeseredést keltene Amerikában, de tartózkodunk elhamarkodott következtetésektől. Elvesztettünk politikánk fő támasztékát — a bizonytalanság időszakába léptünk. Ez maximális óvatosságra kötelez benünket. Kötelességünk újra értékelni a cselekedeteiket és a célkitűzéseiket, hogy levonhassuk a következtetéseket, melyek szűk ségesnek mutatkoznak szilárd vezetés nélkül maradt Egyiptommal szemben — a Szádát nélküli Közelkeleten.

Gondoljunk azonban arra, hogy néhány év telt el, amíg elénk tárt Szádát valódi alakja, mint vezető és államférfi. Helyesebb tehát, ha várunk a következtetésekké, még akkor is, ha Szádát helyét olyan személy foglalja el, akinek képességeiről és célkitűzéseiről fogalmat alkottak a szakértők.

„Az egyiptomi ellenzék megerősödésének számos oka van. Az ellenzék csoportok egy része változás és ezek a szervezetek különösen Chomeini uralomra jutása következtében erősödtek meg. Azzal vádolják a Szádát-rezsimet, hogy a Nyugat felé orientálódik és „nyugati rohadást” vitt Egyiptomba. Más ellenzék csoportok a baloldaltól tartoznak és azzal vádolják a Szádát-rezsimet, hogy „megnyitotta Egyiptomot az imperializmus számára”. Azt is Szádáték szemére vetik, hogy elhagyták a pánarab vonalat. A különböző ellenzék csoportok más és más ideológiát vallanak, azonban egyesítik őket Izráel-ellenességük. Így tehát Szádát szembekeverült az összes ellenzék csoportokkal, mint a baloldal, a fanatikus muzulmánok, násszeristák és mások. Szádát azonban biztos volt benne, hogy képes urral lenni valamennyi ellenfelén. A helyzet elmérgesedett, amikor májusban kitértek a vérez zavargások a muzulmánok és a koptok között. Szádát szilárdan hitte, hogy magát, a rezsimet nem fenyegeti veszély.

Szádát nélküli azonban ez a rezsim kétségtelenül más lesz, új fejezet Egyiptom életében, számos kérdőjellel. A változásoknak nem kell azonnal bekövetkezni, mint ahogyan Szádát sem hozta létre a legnagyobb változást közvetlenül Násszer halála után.

kiutasítja a szovjet tanácsadókat. Minden arab állam kaphat amerikai támogatást, anélkül, hogy megváltoztatná álláspontját Izráellel szemben.

Csak Egyiptom volna az az állam, amellyel szemben más álláspont van Amerika? Egyiptommal szemben támasztanak olyan feltételeket, melyeket nem támasztanak már arab országokkal szemben? Feltételezhető, hogy ha Egyiptom letérne a béke útjáról, ez csalódást és elkeseredést keltene Amerikában, de tartózkodunk elhamarkodott következtetésektől. Elvesztettünk politikánk fő támasztékát — a bizonytalanság időszakába léptünk. Ez maximális óvatosságra kötelez benünket. Kötelességünk újra értékelni a cselekedeteiket és a célkitűzéseiket, hogy levonhassuk a következtetéseket, melyek szűk ségesnek mutatkoznak szilárd vezetés nélkül maradt Egyiptommal szemben — a Szádát nélküli Közelkeleten.

Gondoljunk azonban arra, hogy néhány év telt el, amíg elénk tárt Szádát valódi alakja, mint vezető és államférfi. Helyesebb tehát, ha várunk a következtetésekké, még akkor is, ha Szádát helyét olyan személy foglalja el, akinek képességeiről és célkitűzéseiről fogalmat alkottak a szakértők.

„Az egyiptomi ellenzék megerősödésének számos oka van. Az ellenzék csoportok egy része változás és ezek a szervezetek különösen Chomeini uralomra jutása következtében erősödtek meg. Azzal vádolják a Szádát-rezsimet, hogy a Nyugat felé orientálódik és „nyugati rohadást” vitt Egyiptomba. Más ellenzék csoportok a baloldaltól tartoznak és azzal vádolják a Szádát-rezsimet, hogy „megnyitotta Egyiptomot az imperializmus számára”. Azt is Szádáték szemére vetik, hogy elhagyták a pánarab vonalat. A különböző ellenzék csoportok más és más ideológiát vallanak, azonban egyesítik őket Izráel-ellenességük. Így tehát Szádát szembekeverült az összes ellenzék csoportokkal, mint a baloldal, a fanatikus muzulmánok, násszeristák és mások. Szádát azonban biztos volt benne, hogy képes urral lenni valamennyi ellenfelén. A helyzet elmérgesedett, amikor májusban kitértek a vérez zavargások a muzulmánok és a koptok között. Szádát szilárdan hitte, hogy magát, a rezsimet nem fenyegeti veszély.

Szádát nélküli azonban ez a rezsim kétségtelenül más lesz, új fejezet Egyiptom életében, számos kérdőjellel. A változásoknak nem kell azonnal bekövetkezni, mint ahogyan Szádát sem hozta létre a legnagyobb változást közvetlenül Násszer halála után.

UJABB JALTA ELŐTT?

Amir Oren a Dávárbán azzal foglalkozik, hogy milyen kihatással lehetnek az egyiptomi fejlemények az Egyesült Államok külpolitikájára. Oren szerint a Szádát meggyilkolása ismét az amerikai tudat előterébe helyezte azt a tényt, amit igyekezett az utóbbi időben háttérbe szorítani, nevezetesen, hogy az Egyesült Államok képtelen előre ki-gyűjteni az övezetben —, akkor egész más álláspontra helyezkedhet, nevezetesen, hogy „újabb Jaltát” ajánl fel a Szovjetunió-nak.

Amerikai—szovjet ügyletről lehet szó a Közelkelet és Nyugat-Azsia felosztására, érdekszférák szerint, ahogyan történt 36 évvel ezelőtt Roosevelt és Sztálin között. Igaz, ugyan, hogy ez számos keserűséget okozott az érintett kis népeknek, azonban megkönnyebbülést okozott a világnak, amely harmadik világháborútól tartott, és lehetséges, hogy ilyen megoldás ismét felmerül a két nagyhatalom között, azzal a céllal, hogy biztosítsák a felek legfontosabb érdekeit. Az amerikaiak végső fokon beérik a Perzsa-öbölj köulaj biztosításával, a szovjet célkitűzés pedig területi fogalmakban kerülhet kifejezésre, azaz kiút az Indiai óceánra és a Szovjetunió déli biztonsági övezetének kibővítése Irán északi körzetéig, esetleg Pakisztánig, — természetesen Afganisztán is beleértve. Ilyen megállapodás lényege, hogy elháríthat katonai összecsapást az Egyesült Államok és a Szovjetunió között. A jelenlegi tendenciák ugyanis — fegyveres összecsapáshoz vezetnek, főleg, ha összeomlik az iráni rezsim.

Az Egyesült Államok nincs felkészülve arra, hogy megakadályozzon saudiai puccsot, vagy elnyomja a palesztin baloldali aknamunkát, illetve megakadályozzon esetleges ellenséges benyomulást Jémen felől. A Reagan-kormányzat szovjet-ellenes kijelentései nem tevésthetnek meg bennünket: az amerikai költi segélyes korlátozások határozák meg az atomfegyverkezés méreteit is és Amerika is szükségnek talál új megállapodást, vagy a régi felújítását stratégiai fegyverek korlátozására. Reagan és Brezsnyev tárgyalhat közelkeleti ügyletről, amely megta- ríthatja a fejfájást Amerika számára a saudiai királyi ház védelmével kapcsolatban.

Nem feltétlen szükséges, hogy így történjen — azonban Izráelnek számításba kell venni azt a lehetőséget, hogy az Egyesült Államok visszarúl a közelkeleti bonyodalmaktól. — Izráelnek nem kell ölött kézzel várni a fejleményeket, lépéseket tehet az Egyiptommal való kapcsolat meg erősítésére, az amerikai politikától függetlenül. Újabb Jalta lehetősége döntő módon befolyásolhatja az amerikai jelenlétet a Közelkeleten, mi azonban — Egyiptom és Izráel — minden- képpen a körzetben maradunk.

„Az Egyesült Államok nem mondhat le a saudiai köulajforrásokról. Nem csak Amerika, hanem Európa és Japán energiátartaléka is az Arab félszigeten található, függetlenül attól, hogy ki ül a kairói elnöki palotában. A cél tehát annak megakadályozása, hogy ez az energiátartalék elveszen Amerika számára. Ez az amerikai külpolitika egyik alapvető szempontja. Ennek a cél- nak elérésére irányuló módszer azonban nem állandó, jellegű és a különböző kormányzatokkal együtt változik. Így például, a 60-as évek végéig Amerika ezt a kérdést egy baráti hatalomra bízta.”

„Az Egyesült Államok nem mondhat le a saudiai köulajforrásokról. Nem csak Amerika, hanem Európa és Japán energiátartaléka is az Arab félszigeten található, függetlenül attól, hogy ki ül a kairói elnöki palotában. A cél tehát annak megakadályozása, hogy ez az energiátartalék elveszen Amerika számára. Ez az amerikai külpolitika egyik alapvető szempontja. Ennek a cél- nak elérésére irányuló módszer azonban nem állandó, jellegű és a különböző kormányzatokkal együtt változik. Így például, a 60-as évek végéig Amerika ezt a kérdést egy baráti hatalomra bízta.”

„Az Egyesült Államok nem mondhat le a saudiai köulajforrásokról. Nem csak Amerika, hanem Európa és Japán energiátartaléka is az Arab félszigeten található, függetlenül attól, hogy ki ül a kairói elnöki palotában. A cél tehát annak megakadályozása, hogy ez az energiátartalék elveszen Amerika számára. Ez az amerikai külpolitika egyik alapvető szempontja. Ennek a cél- nak elérésére irányuló módszer azonban nem állandó, jellegű és a különböző kormányzatokkal együtt változik. Így például, a 60-as évek végéig Amerika ezt a kérdést egy baráti hatalomra bízta.”

POLITIKAI CSAPÁS REAGANRE

Dr. Herzl Rosenblum a Jedit Achronotban azt fejtegeti, hogy Szádát halála súlyos politikai csapás Reaganre, mert annak ellenére, hogy senki sem várta az amerikai elnöktől, hogy a nap 24 órájában őrizze Szádátot, maga a tény, hogy ez történt az Egyesült Államok egyik barátjával, esorbát ejt Reagan erkölcsi pozícióján. „Képzelnék csak el, hogy meggyilkolják Afganisztán szovjet-barát miniszterelnökét, vagy Csehszlovákia, Lengyelország, Szíria vagy Angola szovjet-barát kormányfőjét. — Vajon ezt nem tekintenek csapásnak Brezsnyevre nézve? Vajon nem fűznének hozzá ezer politikai magyarázatot abban az értelemben, hogy „a jelek arra utalnak, hogy növekednek a Szovjetunió nehézségei a befolyása alatt álló területeken”? Ne esodálkozunk tehát, ha már megjelentek olyan hírmagyarázatok a nagyvilágban, hogy „Washingtonnak nehézségei vannak partnereivel”.

Mindez azonban még semmi ahhoz a csapáshoz, amely Amerikát sújtán abban az esetben, ha kiderülne, hogy az egész egyiptomi rezsim összeomlik. Ez ugyanis nem csak „kényelmetlen” volna Reagan számára hanem karrierjét is veszélyeztetné jobban, mint ahogyan az iráni amerikai-barát rezsim összeomlása hatott az előző amerikai kormányzatra. Carter ugyanis sohasem hangoztatta az erős kéz politikáját és az iráni katasztrófa akkor következett be, amikor Carter mögött már egy mandátum-időszak állt. Reagan viszont az erős kéz politikáját hirdeti — és ki bízna a jövőben, az amerikai „erős kézben”, ha a baráti egyiptomi rezsimet sem tudná megvédeni?

Rosenblum a továbbiakban óvatosságra int Mubarakkal szemben. Azt hangoztatja, hogy Mubarak igyekezett háttérben maradni a Camp David-i megállapodásokkal kapcsolatban, és figyelemre méltó jelenség az is, hogy Szádát munkatársai közül Mubarak járt legkevésbébb Izráelben és amikor itt is volt, nagyon keveset beszélt újságírókkal. Erdemes megemlékezni arról is, hogy három alkalommal: — 1955-ben, 1961-ban és 1964-ben járt Moszkvában —, tanulmányúton, „s nem valószínű, hogy ezen alkalmakkor Izráel iránti rokonszenvet tanult volna”.

Természetes — jegyzi meg a cikkíró —, mindezek a megnyilvánulások nem elegendők arra, hogy képet alkossunk Mubarakról. Tekintve azonban, hogy pillanatnyilag ezek a jelek állnak rendelkezésünkre, Mubarak személyével kapcsolatban, — nem érdektelen tekintetbe venni őket. Hangoztatják azt is, hogy Mubarak stílusa mindenkor különbözőtt Szádátétól”, a kérdés azonban az, hogy ez a stílus — főleg április után — közelebb lesz-e a mi izlésünkhöz, mint Szádáté volt?”

HABIMA

Tel-Aviv, október 14, szerda

AZ ANARCHISTA

A kisteremben:

SZÁMÚZOTTEK

Ezeregyéjszaka Washingtonban

Az AWACS repülőgépek körül folyó vitának egyik legfőbb mozzanata az, hogy manőverrel hogyan szorította önmagát sarokba az amerikai kormány.

Igaz, hogy már elődeitől örökölte a saudiaiak előtti hajbókolás nevétségét, azonban hajlaken vette az örökséget át, hogy a nevetésből röhgés lett.

Már az előző kormány szinte hihetetlen fantáziával magasztalta a sivatagi királyságot, mint modern, haladó, liberális, már-már demokratikus államot, hogy ezzel igazolja, miért ad el neki oly óriási mennyiségben legkorszerű fegyvereket, amit Saudia bevetni nem képes. Washington most mindezen is tulcsz. Látván, hogy a Kongresszus mindkét háza ellenzi, hogy Saudia-Arábiának leszállítsa az AWACS-okat és az F-15 repülőgépek hatékonyaságát fokozó felszereléseket, a kétségbeesett kormányzat annyira mindenáron szűpíteti az ügyvetet, hogy közben teljesen megfelelkezik az észszerűségről és az igazságról egvaránt.

Már régen felvetődött az alapvető kérdés, miért kell Saudia-nak oly hallatlan mennyiségű fegyver. Washington erre azt válaszolta, hogy Saudiaának védekezésére kell készen állnia lehetséges szovjet agresszió ellen. Washingtonban még a legutóbb sem hiszi el, hogy a saudiaiak képesek, sőt ha landók lenének a szoviet erőkhöz ellentállni. Ha Saudiaát, mint a Nyugat legfőbb kölaizsállítótát meg kell védeni, arra legfeljebb a saudiai földön állomásozó amerikai haderő képes. Ebbe viszont Saudia nem megy bele semmiképp. Hiszen még azt sem ha landók megengedni, hogy az AWACS gépeket amerikaiakkal együtt jzemeltesék, ami az ügylet ellenzőinek egy része szerint biztosíték lenne arra nézve, hogy a nének nem kerülnek ki Saudia kezeiből.

Az amerikai kormány erre az ellenkezésre is igyekezett kellő magyarázatot találni, s egy vadonatú új értvet kapart elő. Haig ezt mondta egy tévé interjúban: „Végül is Saudia megsezenvedte a gyarmatosítást, tehát mint szomszédjai is, érthetően tiltakoznak az amerikai bázisok és a növekvő amerikai befolyás ellen. En megértem, ezt, s úgy gondolom, hogy ezt a leckét a többi amerikai is megtanulta.”

Mind ez csak a fantáziája szüleménye. Saudia sohasem szenvedett a gyarmatosítástól. Több mint 200 év óta független királyság, egyike a legvadabbaknak, a legmohóbb étvágyuaknak. Mai határait szomszédait intézett agressziók sorozata árán szerezte, így kebelezte be a hásmíták által lakott, addig független Hedzsászt is.

Washington azonban Saudia-nak ad igazat. Tudunk kell, hogy ha Saudia a Perzsa-öböl „rendőre” kíván lenni, ahöz elég neki az a 4 AWACS, ami ott már rég működik, mégpedig amerikai

birtokként és amerikaiak által. Ezt maguk a saudiaiak idézték így annakidején. Amikor Irák és Irán közt kitért a háború és löporfüst terjengett a körzetben, akkor a saudiaiaknak percre sem jutott észbe, hogy az amerikai pilóták jelenléte ellentmond nemzeti önértéküknek.

A most követelt AWACS-okat ugyanis Saudia azért kéri, hogy velük Izráel ellen kémkedjen. Ehhez persze nem kellene neki amerikai munkatársak...

Ami az Izráelt fenyegető veszélyt illeti, az amerikai kormány annak eddig nem sikerült a berzenkedő szenátorokat meggyőznie a felől, hogy az AWACS kétélű jószág, hogy Kelet-Saudia fölött kiváló eszköz Saudia biztonságának védelmére, de Nyugaton, Izráel felé teljességgel tehetetlen. Ahogyan Henry Jackson szenátor mondotta, az AWACS Izráel fölött ócskavasá válik...

A washingtoni kormány erre is tudott felelni: az ügylet elősejti a békefolyamot". E csodálatos érv persze meséskönyvbe való. Tény az, hogy Saudia eddig minden Izráel elleni háborúban részt vett, mert a zsidó állam pusztá létezését is az iszlám megsértésének tekinti. A békefolyamat és a saudiaiak vásárlási kedve közt az egyetlen ésszerű kapcsolat abban áll, hogy az AWACS-szal és a tökéletesített F-15-ösökkel súlyos kárt tudnak majd tenni Izráelben és így siettetik a „béke Izráel nélkül” folyamatát, az arab vezetők állmát.

Látva, hogy senkit sem képesek meggyőzni a felől, hogy a gépek nem veszélyeztetik Izráelt, a washingtoni kormány tagjai ellen mérgekkel kezdtek traktálni a világot. Richard Allen, az elnök nemzetbiztonsági tanácsadója ezt mondotta: „Az elnök visszavonhatatlan kötelezettséget vállalt Izráel biztonságának megóvásáért, ama képességének alátámasztásával kapcsolatban, hogy legvözhessen minden ellene törő elleneseres erőt.”

Ezt érdemes elemezni, s megállapítani, hogy bármily sűrűn és hosszsan nyilatkoztak eddig Washington szövívői, még csak célzást sem ejtettek arra, hogy a saudiai ügylet az Izráelnek és a Kongresszusnak tett ígéretek durva megszegése.

75-ben Izráel engedett a Ford-kormány nyomásának, visszavonult a Mitteréből és a Giddiből, a két döntőfontosságú színáji hágóból, majd lemondott a számára éppoly fontos abu-rodészji kölaizról. Az áldozathozatalt Washington komoly hozzájárulásnak minősítette a körzeti békéhez, s hogy legalább részben viszonzozza, megígérte Izráelnek az F-15-ös gépeket. 78-ban viszont a Carter-kormány megszegte a kötelezettségét, új feltételt szabott: ha a Kongresszus nem megy bele, hogy Saudia is kapjon F-15-ösöket, Egyiptom pedig F-

5-ös gépeket, akkor Izráel sem kapja meg a repülőit. A Kongresszus hevesen ellenezte az újabb fogást, s csak azzal hagyta jóvá az F-15-ösöket Saudiajának, ha ezeket nagy üzemanygartályok és rakéták nélkül szállítják le neki, nehogy tulnag veszélyt képezzenek Izráel számára. Most aztán a Reagan-kormány ezt a kikötést is elveti, sőt az AWACS-ok leszállításával teljesen megrendíti Izráel edigi minőségi légi-főlényét, egyetlen védőpajzsát a mennyiségi túlsúly ellen.

Ez hát Allen megnyugtató szavainak a valóságos háttere. Módszere méltányos: Saudiaának AWACS és az F-15-ösök megnövelése, Izráelnek pedig jószándékú kijelentések, miközben Washington minden korábbi kötelezettségét visszavonja.

Különleges érv az ügylet mellett az az állítás, hogy ezúttal Amerika hitele forog kockán. — Carter elnök a 78-as ígérétei ellenére is megígérte titokban (és törvénytelenül) Saudiaának azt, hogy ha újráválasztják, akkor Saudia mindenképp dacára megkapja az AWACS-okat és az F-15 letiltott alkatrészeit. Most aztán a kormány szövívői felteszik a különös kérdést: megteheti-e Reagan, hogy ne tartsa be Carter ünnepélyes ígéréteit?

★

Igyekezünk rövidrefogni az események láncolatát, de muszáj pár humoros mozzanattal kiegészítenünk. Az egyik Libanonról szól. Amikor Izráel bombázta a PFSz parancsnokságait, és már majdnem összeomlott a terroristák szervezetét akkor Jászser Aráfát Cháled királyhoz fordult és könyörgött neki, vesse latba Washingtonban a befolyását, — szorítsák rá Izráelt a bombázások abbahagyására. A saudiaiak tüstént közbeleptek kedvezőük érdekében, Washington is tüstént nyomást gyakorolt Izráelre, s ez belement a tűzszünetbe. Így támogatta Saudia Aráfátot abban, hogy ismét talpra állíthassa a PFSz-t. Washington viszont most azzal igazolja a saudiai szállításokat, hogy lám mily előzékenyen igyekezett Saudia a tűzszünetet biztosítani...

Nem kevésbé nevetéses az az egyre sűrűbben említett érv sem, hogy a Kongresszus két házában azért oly nagy az ellenállás, mert Izráel befolyásolja őket. — Vajon mit képzelnék Washingtonban: mit kínálhat Izráel az amerikai törvényhozóknak annak fejében, hogy megfelelkezzenek Amerika nemzeti érdekeiről? Hiszen kölaizja nincs, petrodollárjai sincsenek, vajon mifele titokzatos ajándékkal vesztegeti meg a honatyákat: jaffai narancsal? Jeruzsálemi imaszíjjakkal?

Nevetéses az egész szcenárium, vagyis mulattató volna, ha nem lenne oly veszedelmes.

SMUEL KATZ

A PETACH TIKVAI FELSŐBÍRÓSÁG

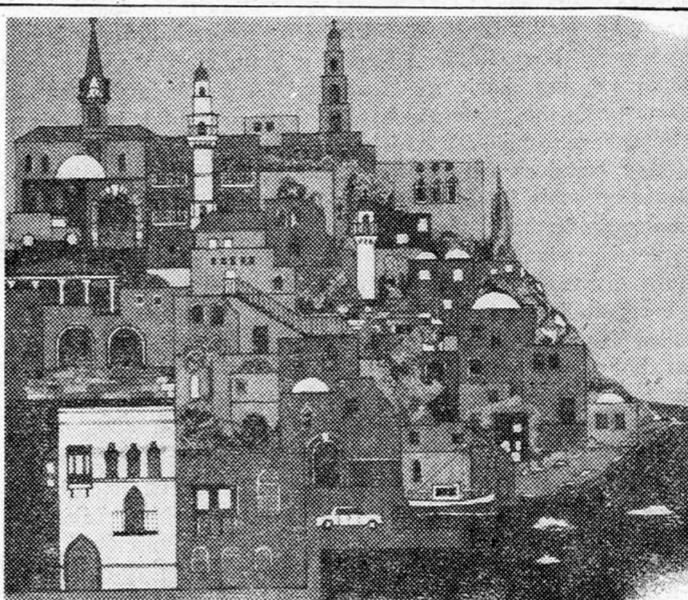
Írta: BENEDBEK PÁL

A Felsőbíróság székhelye Jeruzsálemben van, néhány ritka esettől eltekintve — amikor kiszállt a nagytekintélyű testület a helyszínre —, mindig a fővárosban ülésezik.

Ezt a fogalmat — a petach-tikvai Felsőbíróságot —, csak újabban vezette be az alvilág.

Nagy hívei vagyunk az izráeli—olasz kultúrkapcsolatoknak, de a mafia-fogalmak így meggyökereznek nálunk, ez nem töl el bennünket különösebb örömmel. Ott, a taljánok országában szokás, hogy a mafia földalati bírósága ítéletet hoz eleve, és holtak felett és a gangszterek végrehajtják azt, — akár hol bujkál az elítélt. Ha történetesen börtönben van, akad a fegyverek között olyan elítélt mafítag, aki nem kér segítséget mástól, ha egy kis hátszúrásról, vagy nyaktáji ütőerrelmentéséről van szó.

Ugy látszik, ahogy az olasz cipő divatba jött a hazai hölgyek körében és az operarajongók élnek-halnak Verdiért, az innyencek meg a hűsös-paradicsomos parmezánal ízesített makaronisekel...

KARA LÁSZLÓ: JAFFA

«GYÜMÖLCSKARNEVÁL»

Menáchem Tálmi a Máárviban kis színes cikkben búcsúzik a nyártól és üdvözli az őszet, rámutatva arra, hogy a idén milyen gazdag volt a gyümölcstermés.

„Micsoda bődtö gyümölcs-karnevál! A zöldségesünk mondja: mindent lehet mondani erre az országra, amit csak akar az ember, szídhajja a kormányt, ahogy csak bírja, de merjen egy szót szólni a gyümölcsökre. Barátom! — mondja a zöldséges büszke öntudattal — ilyen gyümölcsök nincsenek sehol a világon! Nézd ezt a magnélküli szőlőt! Minden szem, mint egy gyerekek ujjja. És ha elmúlik ennek a szezonja, jönnek a nagy fe-

lete szőlők a chevroni hegyekből. És jön az alma a Golánzók a nyártól és Gálilból. Ebben az évben jó és sok a szőlő. Ebben az évben a szőlőskertek megnyitották szívüket. Es ezek a görögdiányék. Már itt a Ros Hásáná és olyanok, mint a nyár közepén. Ez az ősz olyan, mint a nehéz óbor, de egyben könnyű és tiszta is. A zöldségesünk azt mondja, hogy ebben az országban fantasztikus gyümölcsök vannak, mi pedig azt mondotuk neki, hogy 100 százaléki igazsággal van. Csak azt akarjuk hozzáfűzni, hogy gyönyörű őszünk is van. Csak ki kell nyitni szemünket, szívünket és ez az ősz betölti mindkettőt...

— Mit követtem el? Ezt igazán jogom van tudni...

— Tudja azt maga nagyon jól! Tiszteletlenül beszélt az izráeli affia egyik tagjával.

— Mit mondtam neki?

— A mamájával kapcsolatban tett valamiről említést. Hát valóban nem emlékszik?

— Mondjuk, hogy emlékszem. De ezért nem jár halálbüntetés.

— Ezért mondta ki a petach-tikvai Felsőbíróság, hogy az ítélet átváltoztatható szerény pénzbüntetésre.

— Szerény?

— Csak ne panaszkodjon! Tudjuk mi, hogy a bőre alatt is pénz van. Holnap ilyenkor jövőnk a pénzért, vagy egy héten belül végrehajtjuk az ítéletet. Azt talán felesleges mondanunk, hogy ha a rendőrséghez fordul, az ítélet családtagjaira is kiterjeszti a petach-tikvai Felsőbíróság...

— Aznap keveset aludt éjszaka a húsárgyáros. Feltette az életét, de a pénzért is fájt a szíve. Már pedig a szív a húsiparosok legérzékenyebb testrésze, ez köztudomású.

Végül úgy határozott, hogy mégis csak a rendőrséghez fordul. Feljelentette a zsarolókat. Ismerte mindkettőt, a címüket is tudta. Nem csoda, hogy még aznap lakat mögött voltak mindketten.

Es másnap a rendőrség járásbíró elé állította a két fiatallembert, ahol körömszakadtáig tagadták bűnöségüket.

— Mi azért kerestük fel azt az urat, mert olcsó húst akartunk nála vásárolni. Még hogy Felsőbíróság, és ráadásul petach-tikvai? Ez egy rossz vicc. Kérjük a felmentésünket...

A bíróság mégis elrendelte, hogy 10 napig maradjanak előzetes letartóztatásban.

— Addig majd megpróbálunk tájékozódni — így a bíró —, hogy mi is az a petach-tikvai Felsőbíróság...

A delikvensüket elvezették. A húsárgyáros azóta almatlanul tölti az éjszakáit és ha megprezzen egy levél a közelében, attól is remeg, mert a maffiaszöke sejtí mögötte. Számol azzal, hogy a bosszú nem marad el.

Szűk baráti körben így nyilatkozott:

— Szánom-bánom, hogy nem fizettem ki azt a rongyos három és fél milliót. Elvégre az életem mégis csak többet ér...

A rendőrség közben megállapította, hogy valóban működik Petach Tikván — a város egyik kieső negyedében — az alvilág „felsőbírósága”, de egyelőre csak kisebb-nagyobb zsarolási ügyletekkel foglalkoznak.

Annyi bizonyos, hogy az ünnevi jókívánságaink között még véletlenül sem szerepel a következő:

— Válgon belőled ügyfél a petach-tikvai Felsőbíróságon.

KAPARJA LE A CHIS-GAD-OT, ES A PENZ A KEZEBEN VAN!

חישן כפני פרס

40.000

AZONNALI NYEREMÉNY

קשר בארנוש

LOTTO, SZÓRAKOZÁS A HATVANYON

Önök nem kell héberül tudni a lottó-szelvény kiállításához. Töltse ki a lottó-szelvényt még ma!

Az ünnep miatt a Lotto következő sorsolását 1981 október 19-én, hétfőn tartják

Az úrlapok átadásának utolsó határideje: 1981 okt. 18, vasárnap.

Ön nem akar lottó-milliomos lenni?

1981.X.14

ALLJON MEG! JÁTSSZON A PAJISSZALI!

AZ ELSŐ DÍJ

1.000.000

A jegy ára plusz függelék csak 10 sekel.

Mel sajná...
jét. Az assz...
szóval rámu...
téntek hiába...
ta, hogy ké...
kielégítő vál...
tud. Addig...
a kérdésre...
lőterek szor...
lyek lesznek...
Még akko...
mondjon az...
Tanya egy...
rabot nyom...
Mel széth...
és elolvasta...
sen gépelt...
2 járat l...
strukt k...
ide tartan...
hozzáv. é...
ni három...
ges. tor...
mindig t...
A Kettes...
nek kegyet...
gében dr. M...
lános orvos...
szeszedve...
Gwen Meig...
bistós benne...
A D. O...
hája okoz...
hoz — etel...
Gwen állt...
Más kör...
gy meg...
Guerrero, G...
megmentet...
től. Ésped...
a robbanó...
a mosdó a...
te. Hatásos...
nyújtott, a...
sodperc tö...
ta a robba...
Ez a m...
elég volt...
gép hurka...
következő...
kompressz...
A dinam...
lyosan m...
vágta az...
de a robb...
külső, rit...
fellépő sz...
mivel a g...
szén nyíl...
kompressz...
szippantó...
sötét éjsz...
tént — a...
lenére —
Gwen M...
sérült, es...
ülések kö...
állt kábu...
de eszmé...
fiatalemb...
jövét meg...
közben...
utas vág...
szenvedet...
től, más...
kompressz...
szébe sz...
ültöttek...
től senk...
lyan.
Azokat...
ve ülése...
ben táto...
a deko...
Gwen M...
nek a ve...
el, hogy...
nül vagy

Arthur Hailey

Repülőtér

123.

Mel sajnálkozva ingatta a fejét. Az asszony ezzel a néhány szóval rámutatott a ma este történtek hiábavalóságára. Mel tudta, hogy képtelen az asszonynak kielégítő választ adni. És azt sem hitte, hogy a jövőben majd adni tud. Addig soha nem adhat erre a kérdésre választ, amíg a repülőterek szomszédságában lakóhelyek lesznek.

Még akkor sem tudta, mit mondjon az asszonynak, mikor Tanva egy összehajtott papírdarabot nyomott a kezébe.

Mel széthajtogatta a cédulát, és elolvasta a rajta levő sietős gépelt szöveget:

2 járat levegőben felrobbant. Etrukt kár plusz sérülések. Ide tartanak kényszerleszállás. hozzáv. érk. 01.30. kapit. üze. ni három-nullás kifutó szükség. ges. torony jelenti kifutón mindig torlasz.

A Kettes Járat turistarészlegnek kegyetlenül szétrongyolt végében dr. Milton Compagno általános orvos tudása legjavát összeszedve próbálta megmenteni Gwen Meighen életét. Nem volt biztos benne, hogy sikerül.

A D. O. Guerrero dinamitbomba okozta robbanás központjához — eltekintve Guerrerótól — Gwen állt a legközelebb.

Más körülmények közt ugyan úgy meghalt volna, mint D. O. Guerrero, de itt volt valami, ami megmentette az azonnali haláltól. Éspedig az, hogy Gwen és a robbanó dinamit közt ott volt a mosdó ajtaja és Guerrero teste. Hatásos védelmet egyik sem nyújtott, a kettő együtt egy másodperc töredékére mégis felfogta a robbanás kezdeti erejét.

Ez a másodperctöredék pedig elég volt ahhoz, hogy a repülőgép hurka felszakadjon, és bekeverkezzen a robbanásos dekompresszió.

A dinamit robbanása elérte, sulyosan megsebesítette és hátra vágta az erősen vérző Gwent, de a robbanás eredeti erejét a külső ritka atmoszféra azonnal felfűvő szivóhatása csökkentette, mivel a gép testének hátsó részén nyílás keletkezett. A dekompresszió a robbanás erejét ki szippantotta a nagy magasság sötét éjszakájába. Ezért nem történt — a robbanás erőssége ellenére — tömeges sérülés.

Gwen Meighen, a legsúlyosabb sérült, eszméletlenül hevert az ülések közti folyosón. Mellette állt kábultan, csunyan vérezve, de eszméletlenül a bagolyszerű fiatalember, aki a mosdóból ki jött megriasztotta Guerrerót. A közelben ülő vagy álló fél tucat utas vágásokat és zuzódásokat szenvedett a robbanás szilánkjaitól, másokat a robbanásos dekompresszió által a gép farokrészébe szippantott repülő tárgyak ütötték meg, de az utóbbiak közül senki sem sérült meg komolyan.

Azokat, akik nem voltak bekötve üléseikbe, a gép farokrészében tátongó nyílás felé sodorta a dekompresszió. Leginkább Gwen Meighen volt kitéve ennek a veszélynek. De ő úgy esett el, hogy egyik karja — véletlenül vagy ösztönösen — egy ülés

lába köré fonódott, ez megakadályozta Gwen testének továbbcsúszását, s a többiek az ő testében akadtak fenn.

A kezdeti, erőteljes légtávozás után csökkent a szivóhatás.

Utána — mind a sérültek, mind a sértetlenek számára — az oxigénhiány jelentette a legnagyobb veszélyt.

Az oxigénálarok azonnal kiszabadultak ugyan rekeszeikből, de csak egy maroknyi utas ragadta meg és tette azonnal az arcára őket.

De mielőtt még túl késő lett volna, néhányan cselekedtek. Az erre is kiképzett stewardessek például — tartózkodási helyüktől függetlenül — légzőkészülékek után nyultak, és ezzel másoknak is példát mutattak. Az egyik — utószobában utra kelt — turista csoport tagjai közt három orvos is utazott a gépen a feleségével, ők mindhárom felvették az oxigénálarokat, és sietős utasoktól adtak a körülöttük ülőknek. Standish vámfelügyelő tizenhét éves, éber unokahuga, Judy, légzőkészüléket helyezett a saját és az ólében levő kisbaba arcára, majd a kisbaba szüleitnek és a szomszéd utasoknak is jelt adott az oxigénálarok használatára. Mrs. Quonsett, az idős, potyautas hölgy, aki illegális utazásai alkalmával sokszor volt szemtanúja oxigénálarok bemutatásnak, pontosan tudta, mi a teendő. Használatba vette az előt te függő álarcot, a másikat pedig átnyújtotta új barátjának, az oboistának, akit maga mellé rántott az ülésre. Mrs. Quonsett nem tudhatta, hogy életben marad-e vagy sem, emiatt nem is nagyon izgatta magát; de mindenesetre az utolsó pillanatig tudni akarta, mi történik.

Valaki oxigénálarcot lőkött oda a Gwen közelében álló sebe süllő fiatalembernek is. Bár az alig állt a lábán és alig volt tudatában a történeteknek, sikerült az arcához tartania a légzőkészüléket.

A kritikus idő — tizenöt másodperc — elteltével így is csak körülbelül az utasok fele használt oxigénálarcot. A többiek álmos érzéketlenségbe zuhantak; újabb tizenöt másodperc múlva a legtöbb eszméletüket veszítették.

Gwen Meighen nem jutott oxigénálarchoz, és azonnali segítséget sem kapott. Sérülései okozta eszméletlensége csak mélyült.

Ekkor döntött úgy a pilótafülkében Anson Harris — vállalva a gép további károsodásának vagy teljes megsemmisülésének veszélyét —, hogy bukórepülést

hajtott végre nagy sebességgel. Ezzel mentette meg Gwent és a többiek a fulladásos haláltól.

Az ereszkedés huszonnyolcezer lábánál kezdődött; két és fél percbe telt, mire tízezer láb magasságban befejeződött.

Az ember három-négy percig bírja az oxigénhiányt, agyának károsodása nélkül.

Tizenhét percig láb magasságig, az ereszkedés első egy és egyne-

gyed percéig továbbra is ritka, az élet fenntartására alkalmatlan volt a levegő. E szint alatt már egyre növekvő mennyiségű oxigén tette lehetővé a lélegzést.

Tizenkétezer láb magasságban már megvoltak a rendes légzés feltételei. Mire tízezer láb magasságba ereszkedett a gép, Gwen kivételével mindenki visszanyerte eszméletét a Kettes Járat fedélzetén. A legtöbb esetben sem vették, hogy elvesztették öntudatukat.

Fokozatosan elmúlt az első megázkódítás hatása; az utasok is, a stewardessek is kezdtek urrá lenni a helyzetben. A rangban Gwen után következő stewardess — hetyke, szőke lány, az illinoisi Oak Lawnból — a farokrészben levő sebesülteket felé sietett.

— Kérem, van önök közt orvos? — nézett körül sápadt arcú.

— Van, kisasszony. — Dr. Compagno már a kérdés elhang-

zása előtt elhagyta ülőhelyét. A kis termetű, éles vonású, fürgé mozgású férfi, aki brooklyni kiéjtéssel beszélt, gyorsan felmért a helyszínt. Már érezte a gép testén tátongó nyíláson süvöltve betörő szél harapós hidegét. A mosdók és a hátsó konyha helyén összegömbölyt, szétroncsolódt, megszenesedett, vérrel szennyezett fém- és fatörmelék volt. Az utastér végében látni lehetett a gép farokrészének belsejét, az irányítókábelekkel meg a többi szerelékkel együtt.

Az orvosnak kiabálni kellett, hogy hangja urrá lehessen a szél süvöltésén és a hajtóművek dübörgésén, mely mindent elnyomott, mióta megszűnt az utastér elszigeteltsége.

— Azt ajánlom, tereljen lehe tőleg mindenkit a gép elejébe. Próbálják melegen tartani őket. A sérülteknél takaróra volna szükségük.

— Megpróbálok, talán találok

néhányat — mondta nem nagy megyőződéssel a stewardess. Szokás szerint az ülések feletti polcokon tárolták a takarókat, de az utasok levett ruhadarabjaival és egyéb holmijaival együtt ezeket is kisodorta a dekompresszió keltette léghuzat.

A turistacsoportból még két orvos csatlakozott dr. Compagnóhoz. Egyikük odaszólt egy másik stewardessnek.

— Hozza ide az összes elsősegélydobozt.

Műszertáska egyedül csak dr. Gwen mellett térdelt.

Compagnónál volt, aki máris Jellemző volt Milton Compagnóra, hogy a legszükségesebbeket tartalmazó táskát mindenhol magával vitte. Így aztán ő vette át az irányítást, bár ő csak általános orvos volt, szakmailag nem olyan rangos, mint két kollégája, mind a kettő belgyógyász szakorvos.

(Folytatjuk)

VAN MÁR "TÁMÁR", -JA? ÉRDEMES, HOGY "GEFEN" JE IS LEGYEN.

JÖJJÖN EL A DISCOUNT BANKHOZ ÉS KÉRDEZZE MEG A TISZTIVISELŐKET
* MIÉRT ÉRDEMES CSATLAKOZNI A "TÁMÁR"-HOZ ... ÉS "GEFEN"-HEZ?
* MIÉRT ÉRDEMES, HOGY GYERMEKEINEK ÉS UNOKÁINAK IS LEGYEN
MÁR MA SZÁMLAJA A NYUGDIJ PÉNZTÁRBAN?
* MI TESZI A "TÁMÁR"-T ÉS "GEFEN"-T A LEGJOBB NYUGDIJ
PÉNZTÁRAKKÁ - ÉS MI A "NAPI ÉRTEK RENDSZER"?
JÓ, HOGY VAN TÁMÁRJA - ÉS JÓ, HA LESZ GEFENJE IS.

POSTAI ELŐFIZETŐINK
FIGYELMÉRE!

1981 szeptember 1-től
1 havi előfizetés
az 111 KÉLTRE

112.50 szék

értékátbillejtéssel

Kérjük előfizetőinket, hogy az
szedékes összeget ezen az áron
izessék az a hónap elején
A kiadóhivata

Discount Bank

nyugdíj pénztárai

1981.X.14

5

על אכיפת העקיפה

רק לעקוף — לעקוף את כולם — כנראה זו סיסמתו של הנגה הישראלי המצוי. קשה להבין מה מריץ את הנהגים האלה לנסוע לקראת מותם. הרי זו התאבדות! ממילא לא מרוויחים מאי מה, אולי דקות ספורות, אך האם הסיון כן כדאי? רק כדי להראות לנהגים האחרים ולנוסעים במכונית, כי אכן מהם ראשונים בכל מצב ובכל מקום.

מוטב היה, לו השוטרם היו כותבים פחות רפורטים אלה, הנאצים להחיות את רכבם על העמדות על המדרכה — מתוך חוסר ברירה והיו דואגים להעניש בכל הומרת הדין את הנהגים הבחתי אחראיים, העוקפים על ימין ועל שמאל — עד כדי שלילת רשימתם להמיר — ועד כדי גורמים להתאונות קטלניות. יפסק סוף־סוף הקטל בדרוכים!

AZ ELŐZÉS MEGELŐZÉSÉRŐL

„Előzni! Mindenkit megelőzni!” — üvölt az érthetetlen ösztön sok autósok könnyelmű szívében. Meggondoltabb emberek számára szinte érthetetlen ez az öngyilkos — és gyilkos — epedés azért, hogy némely autós halálos veszedelmek árán vágjon az előtte robozó kocsit elébe, hogy aztán a legelső villanyrendőrnél a megelőzőt kocsit utolérje... Kicsiny az országunk, rövid az útjaink, egy-egy úton a legveszélyesebb száguldos vezető is legfeljebb ha percekét nyerhet az irtóztató kockázat árán, mégis ezren meg ezren vállalják a veszélyt — vajon miért? Nyilvánvaló, hogy nem ügyeik sürgős volta miatt, hanem okatlan viltuskodásból, halálosan rossz helyen alkalmazott versengési kedvből, olykor azért, hogy a mellettük ülőknek megmutassák, milyen legények ők a gáton, a legtöbbször azonban azért, hogy önmaguknak bizonygassák, hogy ők az elsők, a kocsijuk is az, nem tűrhetik tehát, hogy őket homni tragacsok feltartsák.

Cfát felé tartottunk a minap, keskeny és kanyargós volt az út, a baloldali sávra áttérők minden pillanatban szembe találhatták magukat az ellenkező irányba robbogókkal, mégis egy fél órán belül négy olyan kocsit számoltunk meg, amelyeknek kótvagyas vezetője minduntalan előzött, holott a legtöbbször meg kellett hátrálnia a szembejövőök miatt, szegvényszemre kétségbeesett inatfejtéssel kellett könyörögnie, hogy engedjék vissza a jobboldali sávba. Ki kergeti ezeket a tébolyultakat?

Közlekedési rendőreink ne riportokat írjanak azok ellen, akik muszájból parkolnak tilos helyen, a rendőrségi kocsikat ne arra használják, hogy azoknak a kocsiját vontassák el velük, akik se közel, se távol nem képesek szabályos parkolóhelyet találni; minden emberét és kocsiját arra használja fel a rendőrség, hogy ezeket a megveszekedett előzőket súlyosan megbüntesse, a viszszaesőket pedig örökre leparancsolja az utainkról.

12 millió fontot nyert a totón!

Egy rison-lőcioni totózó a héten egyedül találta el mind a 13 helyes futballeredményt s 1 millió 200 ezer seket, vagyis 12 millió fontot nyert. Ő nyerte az első díj teljes összegét, valamint a második, harmadik, negyedik díjak egy részét is. A résztvevők közül 56-nak volt 12 találat és ezek mindegyike 10 ezer 300 seket kap. A 11 találatosok nyereményösszege 600, a 10 találatosoké pedig 67 seket. A jövő heti első díj minimális összege újra 1 millió 200 ezer seket.

1981.X.14

Kreisky kiábrándult Áráfátból?

A bécsi Neue Kronenzeitung című napilap interjút közölt dr. Kreisky kancellárral, aki meglepően hűvös hangon nyilatkozott Jászser Áráfától, a palesztinai terrrorszervezet vezérével. Az interjú a bécsi olvasók körében, de a világsajtó hasábjain is élénk feltűnést keltett.

Köztudomású, hogy az osztrák kancellár mindig emelkedett hangon szölt Áráfától, és közelkeleti koncepciójának lényege a PFSz jelentőségének kidomborítása volt. Nem lehetett meggyőzni Kreiskyt arról, hogy Áráfát a béke ellensége.

Ugy tűnik, a kiábrándulási folyamat most megkezdődött Kreisky részéről, akit megdöbbentett Áráfát nyilatkozata Szádát halála után.

Mint emlékeztet, Áráfát örömeinek adott kifejezést, mert meggyilkolták Egyiptom elnökét. Megirtuk, hogy Áráfát Pekkingben volt, és a kínai vezetőkkel tárgyal, amikor ezt a nyilatkozatot tette. A kínai vezetők tárogatják a palesztin állam gondolatát, de nem értenek egyet Áráfát kijelentésével, amit Szádát halála kapcsán mondott, és ezt ki is fejezték rosszálló formában. Köztudomású, hogy a népi Kína helyettes államelnöke ott volt Szádát temetésén.

Kreisky kancellár szintén kitűnő kapcsolatot tartott Szádattal, s nagyra értékelte békekezdeményezését.

A kancellár taktikai szempontból is elhibázottnak minősítette Áráfát nyilatkozatát.

A Neue Kronenzeitung munkatársa megkérdezte Kreiskytől, mikor foglalja el állomáshelyét Bécsben a PFSz irodájának új vezetője.

Kreisky türelmetlen hangon válaszolt:

— Ez most nem fontos és nem is időszerű. A bécsi lap munkatársa kommentárt is fűz az interjúhoz, és megjegyzi, úgy látszik, keserű

Kreisky mindent megtett annak érdekében, hogy szalonképesse tegye Áráfátot a nemzetközi arénában. Most kiderült, hogy a fáradozása eredménytelen volt, mert Szádát meggyilkolása után, legalább hallgatott volna. Áráfát azonban elárulta igazi érzelmeit és politikához nem méltó magtartást tanúsított — írja a bécsi lap.

«Aki Begin miniszterelnöknél is informáltabb volt»

Nyugalomba vonult Porán vezérőrnagy a miniszterelnök katonai titkára

Efrájim Porán vezérőrnagy, a miniszterelnök katonai titkára nyugalomba vonult. Kollégái és barátai búcsúünnepséget rendeztek a tiszteletére Jeruzsálemben, a Chán színház fogadótermében.

Megjelent természetesen Begin miniszterelnök is, aki tréfás kedvében volt és pohárköszöntőjében kijelentette: — Olyan embertől búcsúzom, aki hűséges munkatársam volt és kitűnően informált ember. Időnként nálam is informáltabb...

Porán vezérőrnagy 30 évig tartó szolgálat után vált meg a hadseregtől. Az utóbbi hét évet a miniszterelnökségen töltötte, ahol előbb Jechák Rábin, majd Begin miniszterelnök katonai titkáráként tevékenykedett.

Ezriel Nevo alezredest neveztek ki a miniszterelnök új katonai titkárává.

A PEDAGÓGUSOK FENYEGETŐZNEK:

Minden hónapban sztrájkolunk

— amennyiben a fizetést nem folyósítják időben

A tanító szakszervezet elhatározta, hogy minden hónap 2-án sztrájkba lépnek az ország összes intézményeinek dolgozói, ha a fizetésüket nem folyósítják rendszeresen, vagyis minden hónap elején.

Mint ismeretes, az e hét vasárnapjára tervezett részleges sztrájkot nem tartották meg a közoktatásiügyi minisztériummal való megegyezés értelmében. Ugyanakkor éles bírálatot illették Eliezer Smuéli közoktatásiügyi államtitkár, mert nyilatkozatával félrevezette a nagyközönséget. Smuéli ugyanis azt mondta, hogy csak 4000 tanító nem kapta meg fizetését a hó elején, míg a tanító szakszervezet szerint ezek száma meghaladja a tízezeret. Az sem áll fenn, hogy csak új tanítók nál nem fizettek időben, mert számos vátik, előző években is dolgozott pedagógus sem kapta meg fizetését.

Pinchász Chágin, a szakszervezet pénztárnoka cáfolta azt a hírt, mintha csendes megegyezés jött volna létre a minisztériummal arról, hogy késleltetni lehet a pedagógusok fizetését minden hó 4-ig. Ellenkezőleg: abban egyeztek meg, hogy a fizetések minden hó 1-én kerülnek folyósításra és a tanító szakszervezet követeli ennek pontos betartását.

A FELSŐBÍRÓSÁG TAGJAINAK FIZETÉSE:

Havi 45 ezer seket

Az illetékes tárcaközi bizottság rendezte a Felsőbíróság tagjainak fizetését, amely november 1-től havi 45 ezer (bruttó) seket lesz. A két országos főbíró ugyanennyi fizetést kap, mert a Legfelsőbb Rabbínatusi Bíróság elnöki tisztségét is betöltik. A Felsőbíróság elnökének 50 ezer seket a havi fizetése. A törvényszéki elnökök havi

fizetése 33 ezer seket, a törvény széki bírók 31 ezer seket kapnak, a járásbírói elnökök fizetése 27 ezer seket, a járásbírók és kádik havi illetménye 24.500 seket.

A tárcaközi bizottság más, magas rangú állami alkalmazottak kategóriájába tartozók fizetését is rendezte.

SZAVIDOR NEM MEGY JAPÁNBA

Menáchem Szavidort, a Kneszet elnökét félhivatalos keretek között meghívták Japánba. Szavidor visszautasította a meghívást.

Ujságírók kérdésére válaszolva ezeket mondta: — A Kneszet elnöke vagyok és csak akkor fogadok el külföldi meghívást, ha ilyen minőségem

ben hívják meg. Minden más meghívás méltatlan a Kneszetet kintéllyéhez.

Megjegyzendő, hogy a meghívás először akkor érkezett, amikor még nem volt a Kneszet elnöke, és a meghívó most nem volt hajlandó hivatalos jellegű biztositani az invitációnak.

SZÉLRŐZSA

A KOCKA UTÁN KIGYÓ

Rubik Ernő, a bűvös kocka feltalálója ismét egy pepecselést igénylő játékot vitt a piacra. Bűvös kigyójának az ötletesség fontosabb, mint a gyors ütem — írja a „Stern”. A budapesti forma tervező professzor csak nemrég terjesztette el a bűvös kockát és ezzel a matematikai tehetségű tömegeket igazi diadalhoz segítette a tehetségtelen még nagyobb tömegek fölött. A 37 éves magyar most a kigyót indítja el utjára, természetesen a bűvös kigyót. 24 forgatható műanyaghasáb sorakozik rajta egymás mellett és máris kész az új csoda.

Az ember elfordítja a játék elemeit, és nyomban kétlábu kutya, vagy egylábu madár vagy más csodálány keletkezik. A kigyó ki zárólagos németországi terjesztője szerint ha minden embernek volna egy Rubik-kigyója, és éjjel-nappal forgatná, akkor csak körülbelül száz év múlva akadna két olyan kigyó, amelynek elemei egyformán ficamodtak ki.

A KULI RIZSEN ÉL

Az emberiség több mint felének a rizs jelenti mindennapi fő táplálékát. Kelet-Dél-Azsiában a kálórizsüzlet 80, a fehérjeellátás 60 százalékát biztosítja a rizs, amely elsősorban Ázsia „kegyere”. A 400 millió tonnás világtermelésnek ugyanis alig 10 százaléka kerül ki a másik négy kontinensről.

A rizs döntő részét azokban az országokban fogyasztják el, ahol megtermelik. Ahol az ember táplálkozásában dominál, ott az egy főre jutó évi fogyasztás 150 kilogrammot is meghaladja, ugyanakkor Európában ez átlagosan 2–5 kilogrammot ér el. Az árak, különösen a jó minőségű fajtáké, az utolsó két évben emelkedőben vannak. Az olasz fajták például Londonban azonnali szállításra 330 font sterlinget jegyzik tonnánként. Az amerikai mezőgazdasági minisztérium becslése szerint 1981–82-ben 406 millió tonnás rekordtermes várható. A fő rizstermelő országok nagy évi népességnövekedése miatt azonban a jó termés ellenére is valószínű, hogy az árak a vásárlók szempontjából kedvezően alakuljanak.

FRANKIE BOY

Frank Sinatra, a most 65 éves amerikai énekes és színész kis híján összeültözésbe került a Dél-afrikai Köztársaság kormányával. A híres énekest ugyan meghívták lépjen fel az országban. Az egyhetes körút során Sinatranak a legnagyobb városokban kellett fellépnie és fejedelmi honoráriumot ajánlottak fel neki érte. Sinatra az apartheid határozott ellenfelének mutatkozott, kijelentette: csak olyan szerződést ír alá, amelyben a követező klauzula is helyet kap: „A koncertek szervezői garantálják, hogy Mr. Sinatra vendég fellépése alatt nem lesz semmi féle fajai megkülönböztetés sem a szállodákban, ahol lakni fog, sem a koncerttermekben, fellépése alkalmával. Oda mindenki be léphet vallásától, bőre színétől és fajtától függetlenül!”.

hogy egyes bankoknak nem megfelelő a biztonsági rendszerük. Az adatok szerint az Egyesült Államokban a banktámadások száma ebben az évben 13 százalékkal növekedett. Ez azonban nem állja meg a helyét New Yorkban, mert itt a bankrablások száma 30 százalékkal volt magasabb, mint tavaly. A másik sokat emlegetett ok a bankágazatok, és a bankfiókák szétszórtsága. Sokan az épületekben keresik az okot. Az utóbbi években ugyanis általában hatalmas ablakkal ellátott banképületeket terveznek, az erődszerű bankok már csak a múlt emlékei.

A bankok, hogy új ügyfeleket szerezzenek, megváltoztatták védelmi rendszerüket. Egy kicsit „szalonkénesebbé” tették. Ezáltal megszűnt a régi bankokra jellemző erőrendszer. Ma már jobbra az elektromos technika uralodik. Csökkent a bankban szolgálatot teljesítő rendőrök száma is. Fehelvet a beépített televíziós képernyőket hisznek, azonban a rablók maszkot viselnek, s így nem lehet felismerni őket.

A bűnözésnek mint minden más tevékenységnek, vannak divatos elemei. Néhány évvel ezelőtt rendkívül elterjedtek az öreg emberek elleni támadások. A rendőrség ekkor nagy erőket esonortosított át az idősök védelmére. Ugyanakkor viszont kevesebb rendőr jutott a földalatti vasutak ellenőrzésére, így ugrás szerűen nőtt a metrón elkövetett rablások és gyilkosságok száma. Jelenleg a bankrablás a sláger. A rendőrség most megpróbálja megerősíteni a bankok fegyveres védelmét, s reméli, hogy csökken majd a rablások száma.

A rendőrség illetékesei szerint abban az esetben, ha a bankrablások száma nem csökken, akkor a bankoknak saját maguknak kell biztosítaniok fegyveres védelmüket, mert a rendőrség hatátois, és folyamatos támogatására gazdasági okok miatt nem számíthatnak.

IZRÁELI BIOLÓGUSOK EGYIPTOMBAN

A héten nemzetközi biológiai szimpóziumot rendeznek Egyiptomban, amelyre izraeli tudósokat is meghívtak.

Husz izraeli kutató vesz részt a nemzetközi tudományos találkozóon. A delegációnak dr. Cvi Dubinszki, a Bár Ilán egyetem előadó tanára a vezetője. Dubinszki professzor a koráll-szigetek kialakulásának biológiai vonatkozásait foglalkozik és erről tart előadást a kairói tudós-találkozóon.

Évente tízezer lakás épül — bérlőknek

Jákov Meridor, a kormány gazdasági csúcsmintszere közölte, hogy a jövőben nagy súlyt helyeznek bérlakások építésére. Megfelelő gazdasági erőforrásokat állítottak a terv szolgálatába. Évente tízezer bérlakás épül — mondotta a miniszter.

UJ KELET

67770 Tel-Aviv, Hárakevet 52 FÜGGETLEN NAPILAP Telefon: 330011

Főszerkesztő: S. HIMMELFARB

A szerkesztőség nem felel a hirdetések tartalmáért. — Kéziratokat nem őrzünk meg és nem adunk vissza.

U
FU
Alapít
4 SEK
CHUSZ
„Egyip
Kairó.
és a meg
tom állan
Mubara
népszava
kapott.
előtt elha
mondotta
ható Iste
alkotmán
szág bizt
Az esku
lament tá
ták: „El
Köztársas
Az új
dében a
Egyiptom
fogó és
zés útjár
állapodás
értelmében
„Betür
Izraélel
dést”
— mond
tatja az
is mind
zeti a p
ság útjár
„Amin
dotta —
— mi r
tinek ne
neti idő
teni, an
határoz
Egyip
szemb
után
Izraél
Ismétel
tunk ar
tározot
najt, és
akadás.
Ápril
fog i
A-Se
pontj
We
Kair
hadüg
tásra
kaszor
tást te
Mubar
Haszá
Kop
ség k
bandá
dollár
le.
Nem
banda
azonb
da ka
bitősz
lyet
göngy
ságok
eliek
közöt